

PLANTEFOKUS

Muligheder for danske frøavlere

Ikke kun forventninger til udbytte- og prisrelationer, men også forhold som erfaring, driftsledelse, maskinkapacitet og lagerforhold bør indgå i overvejelserne, når frøgræs vejes op imod alternativer.

Hvornår skal man vælge frøgræs frem for korn, lyder spørgsmålet i en analyse på DLBR Landbrugsinfo udarbejdet af Michael Højholdt og Barthold Feidenhans ¹, begge specialkonsulenter ved Videncentret for Landbrug, Plante- og Dyrlægeproduktion.

- Overvej nøje dine fordele og ulemper ved et bredere sædskifte i forhold til ren kornproduktion, konkluderer konsulentterne, som understreger, at afgrødevalget ikke kun må afgøres af forventninger til udbytte- og prisrelationer mellem konkurrerende afgrøder.

I en tid med varierende pri-

Skal der dyrkes frøgræs frem for korn? Overvej nøje fordele og ulemper ved et bredere sædskifte i forhold til ren kornproduktion, anbefaler Michael Højholdt og Barthold Feidenhans ¹, specialkonsulenter, Videncentret for Landbrug, Plante- og Dyrlægeproduktion. (Arkivfoto: Erik Hansen)

ser på korn og raps er spørgsmålet om dyrkning af frøgræs igen aktuelt. Baggrunden er den senere tids udmeldinger fra frøfirmaerne om, at lagrene af græsfrø, der har været meget store både i Europa og på verdensplan, er faldende, mens efterspørgslen er stigende.

Markedet skal bestemme

- Det lover godt for den danske

frøavler, da det ud fra en simpel markedsmæssig betragtning må medføre stigende priser og dermed stigende dækningsbidrag, lyder vurderingen i analysen.

- Prisstigninger, der tager udgangspunkt i markedet, er langt sundere end en prisstigning, der blot tager udgangspunkt i stigende priser på alternative afgrøder. Tidligere har vi oplevet, at firmaerne, for at sikre forsyningen, har kontraheret arealer til en pris, der desværre mere var baseret på prisen på konkurrerende afgrøder end på den pris, man rent faktisk kunne opnå i markedet. De senere års nedture understreger, at det alene må være markedet på frø, der bestemmer, hvor meget frø der skal produceres og til hvilken pris, forklarer specialkonsulenterne.

Det positive i den relativt høje pris på alternative afgrøder er ifølge Michael Højholdt og Barthold Feidenhans ¹, at det vil presse frøarealet i lande

med en mindre effektiv produktion end den danske.

Forventninger til dækningsbidrag

Hvornår, man bør vælge frøgræs frem for korn, afgøres af forventninger til dækningsbidraget i afgrøderne, hvor sikker man kan være på, at forventningerne holder stik, og på hvilke udfordringer en »ny« afgrøde vil give.

- Hvad bliver mine udbytter i korn henholdsvis frøgræs? Og hvordan udvikler priserne sig? De to ting er svære at spå om, mener de to specialkonsulenter.

Rent historisk kender de fleste egne udbyttene i korn. Og tilsvarende i frøgræs, hvis man har erfaring med denne afgrøde.

Holder forventningerne stik

- Kendte udbyttene i korn koblet med forventninger til fremtidig kornpris kan bruges til at give et bud på, hvad det forventede fremtidige dækningsbidrag bliver. Og derefter kan tilsvarende oplysning af dækningsbidraget i udbytte- og prisforhold kaste lys over, hvor godt en græsfrøafgrøde skal performe for at levere samme eller bedre dækningsbidrag end den konkurrerende afgrøde, forklarer de.

Udbytter i korn er relativt kendte, og det samme er udbyttevariationerne. Det kan være relevant at sammenligne sig med tilsvarende bedrifter udbytter, for en vurdering af, hvor godt du rent faktisk klarer dig på driftsledelse.

- Udbyttevariationerne i frøgræs er typisk større end i korn. Har du konkrete erfaringer med andre afgrøder eller andre nye tiltag, som viser, at du kan holde fokus på nye udfordringer, spørger Højholdt og Feidenhans ¹.

ks

SEKS ELLER TI KRONER FOR ALM. RAJGRÆS

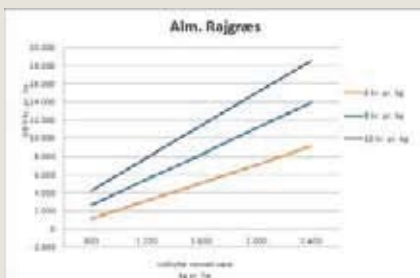
Prisvariationerne på frøgræs er afgørende for det økonomiske udbytte.

Hvis man tror på en hvedepris på 150 kroner til høst 2012 og kan præstere udbytter på syv ton hvede pr. hektar i gennemsnit, kan man forvente et DB 2 på 5.126 kroner pr. hektar. Hvis alm. rajgræs skal konkurrere med dette, skal der avles minimum 1.200 kilo renvare til otte kroner pr. kilo.

Tro man, at prisen bliver ti kroner pr. kilo, er der cirka 2.500 kroner pr. hektar at tjene, hvis alm. rajgræs vælges frem for hvede. Hvis prisen derimod bliver seks kroner, skal man høste et udbytte på 1.600 kilo renvare for at hente samme dækningsbidrag som i hvede.

På DLBR Landbrugsinfo vises fire figurer med forventede dækningsbidrag efter omkostninger til maskiner og arbejde ved forskellige udbytte- og prisniveauer i henholdsvis vinterhvede, vårbyg til malt, alm. rajgræs og rødsvingel.

Kilde: Michael Højholdt og Barthold Feidenhans ¹.

Figuren viser forventede dækningsbidrag efter omkostninger til maskiner og arbejde ved forskellige udbytte- og prisniveauer i alm. rajgræs. (Kilde: DLBR Landbrugsinfo)

UDFORDRINGER VED »NY« AFGRØDE

Potentialerne i frøavl afhænger af mange andre faktorer end den aktuelle pris på frø. Jordbund, klima, mekanisering, opbevaringsfaciliteter, tilpasning til sædskiftet, bedriftens langsigtede strategi, evner og interesser er bare en lille pallette af faktorer, der bør indgå i overvejelserne.

Fokusområder for sådanne overvejelser kan være:

- Bedriftens ukrudtstryk, primært græsukrudt.
- Udnyttelse af maskinkapacitet ved nogle arter, særligt mejetærskerkapacitet.
- Afsætning af husdyrgødning.
- Forefindes passende lager- og tørringsfaciliteter, med mulighed for øjeblikkelig tørring og beluftning? Frøfirmaet sætter normalt termin for afhentning af frøet.
- Driftsledelse – er jeg dygtig nok til at klare mig godt som frøavler?

Kilde: Michael Højholdt og Barthold Feidenhans ¹.